GAZETY POLSKIE
Anno 1736. N. 79.

z *Warßawy* dnia 18. *Ianuarij*. Nayiaśnieysze Krolestwo Jchmść *inter exemplaria Pietatis specimina* co raz większe á większe *exercent Opera*. W przeszły Czwartek przy liczney frekwencyi JJ. OO. J. WW. Senatorow Ministrow Oboyga Narodow y Saskich, na Prágę poiachawszy w Kaplicy Nayświęt. Panny Loretańskiey u WW. OO. Bernardynow Mszy S. słuchali, Po ktorey Ubogich hoyną jałmużną opatrzono. W przeszły także tydzień Nayiaś. Krolowa Jmśc WW. PP. Wizytek Klasztor ná Krakowskim przedmieściu leżący wizytowała. W przeszłą Niedźielę, iáko w Dzień Jmienia JEZUS w Kaplicy Zamkowey Krolowa Jmść Spowiedź wypełniła, y Kommunią S. przyimowała. Poprzedzaiąc zaś Dzień Anniwersaryiny Koronacyi *die* 17. *praes.* przypadaiącey do Prześ: Katedry Krakowskiey. *Vestimentum quô Operiebatur* podczas Koronacyi, z Paludamentem y Hiszpańskim bogatym Ornamentem ná Apparaty Kośćielne dysponowała. W Kollegiaćie zaś tuteyszey S. Jana, do Kaplicy S. Krzyża Apparat bogaty z zasłonami takowemiż, Antepedium y wszelkie do Ołtarza *requisita* Subministrowała. W Kaplicy Zamkowey kilká nowemi Ornatami, y Ołtarz kosztownym adornowała Apparatem.

W przeszłą Niedźielę J. W. Jmć P. Nieborski Kasztelan Płocki ná tęż Kasztelanią zwyczayną Ceremonią przysięgę J.K.Mći y Rzeczyp: wykonał.

Dnia wczorayszego to iest *die* 17 *praes*: w Dzień Anniwersaryiny Koronacyi Nayiaś: Krolestwa Jchmćiow JJ. OO JJ. WW. Jchmość Senatorowie Duchowni y Swieccy, Ministrowie *Pacis* Oboyga Narodow, tudziesz y Cudzoźiemscy w pokoiach Zamkowych zwykłe Majestatowi

złożyli kongratulacye, y do pocałowania ręki Kroleſtwa Jchmćiow *obſervato Ordine* przyſtępowali. *Proceſſerunt poſt hæc Ceremonialia* Nayiaś. Kroleſtwo Jchmość *præeuntibus* z laſkami JJ. WW. Jchmćiow PP. Mniſcha Wielkiego, Bilińſkiego Nadwornego Marſzałkow Koron. Graffa Zawiſzy Nadwornego Marſzałka W.X.Litt: do Kaplicy Zamkowey, y tam Mſzy S. ſłuchaniu, iak y codzień zwykli, z Ceremoniámi Monarchom przyzwoitemi odprawuiącey ſię *aderant. Poſt Divina, pro Coronide Votorum circiter* o godzinie iedenaſtey J. W. Jmć X. Camillus Paulucius Nuncyuſz *S. Sedis Apoſtolicæ ad Regem & Remp. Magnumq; Ducatum Lith.* ná pokoie Zamkowe przybył, Ktorego JJ. WW. Jchmość PP. Marſzałkowie Koronni y W.X. Litt. ſpotkawſzy w Antykamerze, do pokoiow Nayiaś. Krola Jmći wprowadzili, y tam partykularną bliſko pułgodźiny miał Audiencyą na ktorey Liſty ręką Oyca S. piſane do I. K. Mći. oddał. Po expediowaney Audiencyi J. W. Jmć X. Nuncyuſz w aſſyſtencyi J. W. Jmći P. Graffa Dunina Kaſztelana Radomſkiego Marſzałka Krolowey Jeymći y J. W. Jmć X. Kobielſkiego Suffragana Kujawſkiego Nominata Kamienieckiego tudźieſz wielu JJ. OO. JJ. WW. Magnatow Polſkich do pokoiow Nayiaś. Krolowey Jeymći záwitał, gdźie bliſko pułgodźiny ná partykularney bawił audiencyi.

Naſtąpił Obiad na ktorym J. W. Jmć X. Nuncyuſz JJ. OO. JJ. WW. Damy Senatorowie Miniſtrowie *Pacis* Oboyga Narodow tudźieſz Cudzoźiemſcy y Saſcy *præſentes* byli Przy ſpełnianiu Zdrowia Oyca S. Nayiaśnieyſzych Ceſarza Imći Chrześćiańſkiego, Monarchini Ieymći Roſyiſkiey Krola, y Krolowey Ieymći, tudźieſz Nay. Famili Artylerye tuteyſze ná Wiśle lokowane hucznym y nieuſtannym z armat bićiem applaudowały.

O godźinie *circiter* Piątey po południu JJ. OO. JJ. WW. Jchmść Damy y Senatorowie tudźieſz Miniſtrowie Duchowni y Swieccy Oboyga Narodow, Cudzoźiemſcy y Saſcy w Dominach ná pokoie zamkowe *comparuerunt* y *in præſentia* Nayiaśnieyſzego Kroleſtwa Jchmćiow tudźieſz

J. W.

J. W. Jmći X. Nuncyusza, assamblami się w pokoiach Nayiaśniey. Krola Jmći do samey bawili kolacyi. Dano po assamblach w appartymentach Nayiaś. Krolowey Jeymći kolacyą. Dla ktorey rozstawione stoły po pokoiach *commoditatem Omnem* Osobom *Distinctioris Dignitatis* przy Krolewskiey Sufficyencyi *praestiterunt* Stoł Nayiaś. Krolestwa Jchmćiow iako tesz y inne ná Obiad Cukrami miedzy ktoremi z Cukru wydawały się litery y persony to iest *Hercules Atlas Mars* y *Pallas cum voto* Vivat AUGUSTUS R. P. M. D. L. Vivat MARIA JOSEPHA Regina &c. bardzo Misternie akkomodowany oczy Spektatorow kontentował. Na kolacyi zaś przy zastawieniu coraz innych wyśmienitych potraw, Cukry nader piękną Symetryą Bramę Tryumfalną pod czas szczęśliwie odprawioney, w Krakowie Koronacyi *cum Insignibus, Regijs* Krolestwa Polskiego, Xięstwa Litt. y Saskiego reprezentowano *In superficie* Bramy z Cukru litery złote *apparebant* kształtną wyrażone inwencyą. *Amanissima Coronationis recordatio.* Ná bramię z iedney strony litery Vivat Fridericus AUGUSTUS III. Rex Poloniæ M. Dux Lithvaniæ & Elector Saxoniæ, Zdrugiey strony Vivat MARIA JOSEPHA Regina Poloniæ Electrix Saxoniæ Archiducissa Austriæ widziane były. Po bokach Bramy, na Stole Cukry inne tesz same *vota* figurowały. Nastąpiły pod czas Kolacyi *Serenata & Cantata* przez wybornych Włoskich Spiewakow, przy rezonancyi na rożnych Instrumentach, Koncertow wyśmienitych ktore *Animos & Corda* przytomnych kontentowały, Po ktorych w pokoiach J. K. Mći Tańce się za zaczęćiem Nayiaś Krolestwa Jchmćiow Polskie aż po pułnocy zukontentowaniem przytomnych kontynuowały.

V O T V M

Plaude Coronato Ter felix Lechia Regi.
Ambit ab hinc annis quem Diadema tribus.
Tertius hic numero, numeros ubi perficit Omnes,
Non sat ei saest s annumerare pares.
Quare non annos, sed secula tota precamur
In quibus AUGUSTUS *Lechica Sceptra gerat.*

Nayiaś. Krol Jmć w ten tydzień *intra curas Regni & optimos conatus*, z Nayiaś.. Krolową Jmćią *dissolvendo animum* łowami się dywertował. W przeszły Czwartek to iest *die* 12 *præsen:* Odprawiła się *plausibiliter* publiczna dysputa w Kościele WW. OO. Karmelitow Bosych J. W. Jmći P. Graffowi Sułkowskiemu Łowczemu W X.Litt. Koniuszemu y Ministrowi Saskiemu Generałowi Leytnantowi Woysk J. K. Mći dedykowana. Na ktorey wielu JJ. WW. Senatorow y Ministrow Oboyga Narodow Duchownych y Swieckich przytomnemi byli.

Tegosz dnia w Grodzie tuteyszym Sądy Querelowe zaczęły się.

Woyska od Rhenu Nayiaś. Monarchini Rossyiskiey pod komendą J. W. Jmć P. Generała *encheff* Lacy, zostaiące ile że przy zaczętych iuż Traktatach niepotrzebne do Państw Swoich Dziedzicznych w krotce maszerować maią.

JJ. OO. Jchmość Xiążęta Lipski Biskup Krakowski do Kielc. Lubomirski z Xiężną Jeymćią Wwda Krakowski na Spisz po złożonych Nayiaś. Krolestwu Jchmośćiom *Valedictionis* Audiencyach dziś z tąd *divertere* maią.

Zima w tych tu Kraiach stately do tych czas perseweruie.

JJ. WW. Jchmść PP. Czapski Chełmiński, Jabłonowski, Rawski Woiewodowie, Bieliński Cześnik, Godzki Kuchmistrz, Męćiński Stolnik Koronni w przeszły tydzien tu zawitali.

Dnia 12. *præsen.* W. Jmć P. Niesiołowski Starosta Cyryński Marszałek Wwdztwa Nowogrodzkiego partykularną u J. K. Mći expediowawszy audiencyą na terazniey sze następuiące Seymiki z tąd odiachał. iakosz y innych Jchmćiow wielu na te Seymiki do Litwy pośpieszyli.

z *Łowicza die* 14. *Januar.* J. O. Xiążę Jmść Potocki Arcybyskup Gnieżniński Prymas Korony Polskiey y W. X. Lit. *circa exempla Pietatis, animum distrahendo* dyspozycyami się gospodarskiemi zabawia.

z *Lu-*

z Lublina die 14. Janu. Maryaſz w Czemiernikach zakończony o ktorym przeſzłą doniosło ſię pocztą zaprośiwſzy do ſiebie W. Jmć. P. Zawoyſki Podſtoli Nowogrodzki do Dobr ſwoich Radlina przy rezonancyi wyśmienitey kapeli *lautiſſimè largaq; manu* traktował.

z Grodna d. 11 Januarij. JJ. WW. Jchmść Panowie Magnates po długiey rezydyncyi w Krolewcu wyieżdzaią iedni do Warſzawy *In adorationem* Krola Jmći Auguſta III. drudzy *ad Propria.*

Kilka dni temu, Furwachty od Pruſſ ſtoiące W. Jmć Paná Regimentarza Domańſkiego wyſzłey Dragonij Puſzcy kurpickiey przyprowadzili ludzi pięndzieſiąt do tegoż Jmći Paná Regimentarza z iednym Porucznikiem, ále dyzarmowanych Wſzyſtkich od koni y ſtrzelby wypuſzczono.

Jeſt tu pewna wiadomość iż J. W. Jmć P. Szemiot Kaſztelan Połocki *d. 2. Januarij* za Wilnem w kubliczach *fatis ceſſit.*

z Wilna 10 *Januar.* J. O. Xiąże Jmść Wiśniowiecki Wwda Wileńſki Hetman Wielki W.X.Lit. przybył do Wiśniowca, przed zapuſtami *ſperatur* w Słonimie, gdźie ma uczynic wtych czaſach dyſpozycyą Wiazdu na Wwdztwo Wileńſkie J.O.Xiąże Jmść Radźiwił Hetman Polny W.X. Lit. w Nieſzwiezu *nunc* znayduie ſię J.W. Jmść X. Horaim Biſkup Zmuydzki że miał umrzec, przyſzła tu Wiadomość oczym konfirmacya potrzebna

z Kamieńca die 8 Januarij. Ab oriente onoſzą, że w Stambule wielkie powſtały tumulty tak dalece iż Wezyrowi y innym wielu ućięto ſzyie. Z Latyczowa donoſzą że znowu ſwawola Haydamakow powſtaie.

z Jaroſławia die 10. Januarij. J. W. Jmć. P. Potocki Wwda Smolińſki z tąd odiachał do Lezayſka, z kąd J. W. Jmć P. Potocki Wwda y Generał Ziem Kijowſkich Hetman W. Woyſk Koron. z Jeymćią. *die 17 præſen.* do Staniſławowa ruſzyć ſię ma. W poſt da Bog przypadaiący ma *excurrere* dlá luſtracyi fortecy Kamienieckiey y Okopow S. Troycy nazwanych tudźieſz Partyi Woyſka Koron. Ukrainſkiey.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.

Anno 1736.

z *Rzymu de* 10 *Xbris.* Zaszła tu wiadomość z *Ravenny* od Kardynała *Alberoniego in hæc formalia:* Robotnicy, ktorym Kardynał Jmć *Alberony* kazał dla złączenia Rzek *Ronco* y *Montone* kanał kopać, znalezli tablicę z mozaiki, na ktorey rożne ptastwo na podobieństwo tych, iako Starzy Rzymianie *Sacra auguris* nazywać zwykli, wyrysowane było, do tego trunnę marmurową y kamień z łacinskim napisem. *Fuit in hoc loco quondam Templum Deo Marti dedicatum, à Longino Consule Romano, de eadem Familia, ex qua fuerat Centenarius, qui Christo Iesu Lanceâ latus aperuit, cum crucifixus esset, procedente exstructum.* Wyprawiono *ex Secretariatu Status* ztąd trzech umyślnych do Wiedeńskiego, Francuzkiego y Hiszpańskiego Dworow, *Supponitur* że Oćiec S. chce przerzeczonym Dworom przełożyć, iż na przyszły kongres *Pacificationis* zamyśla także swoich Ministrow pełnomocnych dla ułożenia interesow Parmy y Placencyi wyprawić. Swieższe z Rzymu Listy *de die* 23. *Xbris.* donoszą, że Xżę Jmć *de St: Aignan* Minister Francuzki przy audyencyi u Oyca S. mianey tegoż Oyca S. upewnił, że woysko Cesarskie z Ferraryi y Bonońskiego w prędce wynidźie, głoszą także iż Infant Hiszpański Don Ludwik na blisko następuiącym konsystorzu kapelusz Kardynalski odbierze.

z *Wiednia d.* 17. *Xbris.* Jmć P. Graff *de Starenberg* Marszałek Dworu Nayiaś. Arcy Xiężniczki Austryackiey wyiechał do Xiężny Jeymći Lotaryngij z notyfikacyą o przyszłym Xćia Jmći Syna Jey Maryażu. Jmć P. *Szmerling* Konsyliarz Regencyi wyiechał także do Paryża *ex Commisso* Cesarza Jmći. Od Dworu Francuzkiego miano wy-

stać

ſłać do Xięſtwa Bárſkiego Inżenierow dla opatrzenia mieyſca ſpoſobnieyſzego do wyſtawienia dla Krolá Jmći Staniſława wygodney rezydencyi.

Dlá Xćiá Jmći Lotaryngij dwá ſerwiſze ieden złoty á drugi ſrebrny robią złotnicy tuteczni. Miaſto *Norenberg* dla Nayiaś: Arcy Xiężniczki Auſtryackiey przyſzłey Małżonki Xćia Jmći Lotaryngij podobnyż Serwiſz ná podarunek gotuie. Powiádaią zapewne, że akt weſelny tego Páńſtwa *pro primis Februarij* ieſt determinowany Pretenduią niektorzy mieć tę wiadomość, iż Francya dla tego ſię oderwała od Hiſzpanij, że Krolowa Jeymć Hiſzpańſka, nie kazała wyliczyć Francuzom 1000. *Doppie* mieſięcznych y deklarowánych *Subſidiorum* pieniędzy, ale ich tylko nadzieią karmiła, że przy zakończeniu woyny wſzyſtko razem zapłáći, rozumieiąc o ſobie, że iuż ieſt ſama *ſufficiens* Ceſarzowi Jmći dać odpor, ale Francya tym ſię nie kontentowała, owſzem *facienda perfecit* iáko tego *præliminaria extant* dokumentem. Ieſt tu wiadomość że Xiążęta Ragocowie w Paryżu znayduiący ſię upráſzali Krola Jmći Francuzkiego o poważną do Nayiaś- Ceſarza Jmći interpozycyą, á żeby onym w Siedmiogrodzkim iákie dobra wydzielić y tam dozgonnie ośieść pozwolić roſkazać raczył. Intereſſ Krolá Imći Sárdyńſkiego iuż ma być zupełnie uſpokoiony. Lubo Ceſarz Jmć dlá affekcyi katarowey był *inviſibilis* przez dni kilka, bywało iednak u niego z niektoremi Miniſtrami *Status intimum Conſilium.*

z Paryża d. 10. Xbris. Ceſarz Jmć zdał ſię zupełnie na Krola Naſzego, aby on intereſſ z ſwoiemi ſkolligowanemi Potencyami ułożył, á oſobliwie, żeby Krolową Hiſzpańſką, do akceptowania *Præliminarium pacis* nakłonił, dla czego dlá ukontentowania teyże Monarchini bardzo pożyteczne maią *offici* kondycye. Przybył tu świeżo Kommiſſarz Ceſarſki dlá ſkupowania kleynotow, złotey y ſrebrney lámy do przyſzłego aktu weſelnego Xćiá Jmći Lotaryngij z Arcy Xiężniczką ſtarſzą Auſtryacką ſłużyć maiącey. Stanęło tu także czterech Pánow znacznych od Xżny Jeymći Lotaryngij Wdowy z *Luneville*, ktorzy oſobliwą od

Xćia

Xćia ſwego z Wiednia maią inſtrukcyą, tych przez Magiſtra *Ceremoniarum* Krolowi Naſzemu prezentowano, y ná tych miaſt im dwoch Miniſtrow naſzych przydano dla regulowania intereſſu Xięſtw Lotáryngij y Baru. Powiadaią że ich intráta roczna ma *extendi* do 200. kroć Tyśięcy Reichſtalerow, iakoż gdy te trzy Biſkupſtwá *Metz, Tull, y Verdun*, do tychże Xięſtw według ułożonego proiektu dla erygowania ſtarodawnego Kroleſtwa Auſtrazyi wraz z Attynencyami *Franche Comte* y niżſzą Burgundyą złączone będą, pewnie nie mniey uczynią: tym tedy ſpoſobem Krol Jmć Staniſław pozornieyſzy Dwor mieć może, iak Krol Sardyńſki, nie maiąc racyi do formowania y trzymania wielkiey milicyi. Nad to pewná ieſt, że Krol naſz według danego ſłowa 400. kroć tyśięcy Funtow ſubſydyonalnych pieniędzy ze ſkarbu ſwego, rezydować będźie, dlá tegoż Nayi: Staniſława co rok wyliczyć każe. Od Jmći Paná Márkwiſa *Vangtenan* Poſła naſzego u Dworu Hiſzpáńſkiego będącego mamy wiadomość, że go Krolowá Jeymć Hiſzpańka przy prywatney audyencyi obligowáłá, áby Krola Jmći naſzego Imieniem Jey upraſzał, żeby te dwa Xięſtwa Parma y Placencyá iáko od Iey Familij zdawn apochodzące nie odmiennie do Neapolim y Sycylij *incorporari* mogły. *Spargitur* że Xiążę Jmć Eugeniuſz pod pretextem zażywania wod w Paſſytudo Páryża dla zakończenia z Kardynałem *de Fleury* zaczętego intereſſu pokoiu przybędźie, drudzy powiadaią, że z ſtrony Ceſarza Jmći ma być przytomnym ná kongreśie tu albo w *St. Germain en Laye* odprawić śię maiącym, dla czego wnoſzą, że w Pałácu práwdźiwie wſpaniałym Jmći Paná Graffa *Evreux* ná przedmieśćiu *S. Honore* rezydencya onemu naznáczona będźie. Powiadaią tu także o ſolenney Legacyi do Dworu Wiedeńſkiego deſtynowaney, do ktorey Jmć P. Graff *Mirepreux* ma być denominowany, odebrawſzy wprzod od Krola Jmći tytuł Xiążęcy.